

VĚSTNÍK

ROČNÍK: XLII

VÍDEŇ LEDEN-ÚNOR 1995

ČÍSLO: 1-2

P. b. b.

Čs. lidového sdružení
a čs. katolických spolků
v Rakousku
Adresa: „Věstník“,
15, Pelzergasse 17, 1150 Wien

DRAZÍ PŘÁTELE,

za našich prarodičů se rozvíjely přírodní vědy. Teologové z nich čerpali důkazy o důmyslnosti Boží přírody. Naši rodiče viděli, jak se vniká do nitra atomů a žasli nad obrovitostí spirálovitě se rozvíjejícího vesmíru. Odkud je jeho jádro? Stvořil je Bůh? Vložil do něj všechno? Najednou člověk zjistil, že se zajímá málo o sebe. Rozmohla se psychologie, psychiatrie... Mnozí odmítají Stvořitele vesmíru a odmítají ho i jako tvůrce nesmrtelné duše. Jenže ani nejvyvinutější opice nevytvoří umělecké dílo, nemůže uvažovat - vede je jako každé zvíře-pud.

Do všeho vložil Bůh zákony. Odmítají-li se zákony fyziky či biologie-vznikne katastrofa. Odmítají-li se zákony duše, vznikne ještě větší katastrofa-protože duše je nesmrtelná!

Bůh sám sobě vymezil hranice, které nepřekročí: "Stojím u dveří a klepu!" /Zj 3,20/. Někdy tiše, jindy hlasitěji-ale nebouchá, jako tlouče zlý duch. Bůh nikdy nevniká násilím. Někdy dobrou knihou, kázáním, exerciciemi...jindy hlasitěji-utrpením, nespravedlivou pomluvou, bolestí... Bůh se stará nejen o miliardy hvězd, ale víc o miliardy těch, kteří žili, žijí a budou žít. Stará se obratně, pečlivě a moudře o Tebe, o Tvé děti, o souseda, o světce i o darebáka. Člověk si často zacpává uši, aby Boží šukání neslyšel. Neví, že Bůh je láska.

Písmo sv. je kniha moudrosti. Je v něm ovšem i historie, pro židy předpisy, pro křesťany příkázání. Ale to všechno je projevem Boží lásky, aby naše duše byla zdravá.

Dnes se duše soustavně ničí. Technika k neuvěřitelnosti zmohutněla-ale duchovní hodnoty zbledly nebo vymizely. Děti se chovají drze k rodičům-media to schvalují. Sex-dar Boží-se snižuje na páření a protipřirozenosti všeho druhu. Duchovní úpadek pozorovali už před více než dvaceti lety filosofové, teologové, pedagogové, psychologové...ale umlčeli je posměchem.

Sociolog P.Sorokin si všimnul vlnovitého vývoje lidstva. První je rozpadem zasaženo umění. Místo soch balvany, místo obrazu skvrny, místo literatury brak,místo zpěvu a hudby řev a rámus.

Špatná kuchařka dává do nepodařeného jídla hodně koření. Špatné filmy okořeňují špatní výrobci nevázaným sexem tj.pářením, kterému říkají "láska", nebo násilím a zvrácenostmi všeho druhu.

Vidíme to i na Církvi. Místo hlásání slova Božího a udělování svátosti-hl.léčení duše sv.zpovědí-schůzování, prohlášení, protesty, volání po zrušení celibátu, povolení homosexuality, zabíjení nenarozených. Zbledne-li víra, uvaďne i láska-proč se obětovat? Teď nastává období růstu. Sv.Otec řekl, že už vidí červánky. Kdy výjde slunce? Jedním z paprsků je Katechismus, jiným dobrá hnutí a obnovávání ducha řeholí,dalším tu a tam statečný biskup, kněz, laik. A tisk!

Není ovšem vyhráno. Stejně jako v dobách apoštolů "obchází ďábel jako řvoucí lev a hledá, koho by pohltil." /1 Petr 5,8/. Jako Bůh pečuje o každého z nás, snaží se i Zlý duch, aby každého z nás zvláště zničil. Záleží jen na Tobě, kterému z nich otevřeš dveře své duše!

Vaše

redakce

Pod záštitou
a podle vzoru
SVATÉHO PROKOPA
sázavského opata

8. rok

DESETILETÍ
DUCHOVNÍ OBNOVY

Duchovní a tělesná
KULTURA OSOBNOSTI

MODLITBOU
PRACÍ i hrou

zušlechťujme
srdce i vlast!

PASTÝŘSKÝ LIST K ZAČÁTKU 8.ROKU DESETILETÍ

Bratři a sestry!

Začátek nového církevního roku je zároveň počátkem osmého roku Desetiletí duchovní obnovy národa. Téma roku je dáno dvěma základními pojmy: osobnost a kultura. Po ochranou sv. Prokopa, který v mnoha směrech ztělesňuje svým životem obě tyto hodnoty, chceme i my být nástroji, skrze které by Duch Boží, Duch života a obnovy, mohl proniknout do našich rodin a do celé společnosti.

Pojem osobnost se nevztahuje jen na vyjímečné lidi mimořádného vzdělání nebo postavení. Každý člověk má být osobností. Vždyť každý z nás byl stvořen k Božímu obrazu, s každým z nás má Bůh svůj plán. Každý jsme ve křtu přijali Kristův život, který v nás má růst do stále zralejší plnosti. Touto cestou roste osobnost. Čím pravdivěji a hlouběji žije člověk ve spojení s Bohem, tím více se stává člověkem, sám sebou a zároveň tím, čím ho Bůh chce mít. Právě život z víry umožňuje aby Bůh sám formoval člověka v osobnost harmonickou a krásnou. Kolik našich předků, lidí prostých a chudých a snad i negramotných bylo skutečnými osobnostmi, schopnými velkých obětí, kteří vynikali pevnou vírou, bohatstvím duše, silou charakteru a podivuhodně ryzí kulturou srdce. Pod pojmem kultura si představujeme obvykle literaturu, divadlo, výtvarné umění a podobné hodnoty. V širším smyslu je to všechno, čím člověk zušlechťuje a rozvíjí své vlohy, poznává a podřizuje si svět, zlidšťuje a mravně povznáší život v rodině i ve společnosti. Svatý Otec Jan Pavel II. nás upozorňuje, že pojem kultura je odvozen od slova kult neboli úcta, v užším slova smyslu bohoslužba. Budeme-li zkoumat, odkud pramení kultura v těch podobách, jak ji známe - hudba, výtvarné, slovesné a dramatické umění - objevíme, že tímto pramenem v samotném úsvitu našich národních dějin se stalo evangelium a liturgie. To je nejsilnější pramen inspirace, kdy sám Bůh, Tvůrce veškeré krásy a řádu, probouzí v srdci člověka tvořivé síly a inspiruje ho k dílům vysoké duchovní i estetické hodnoty. Čím hlouběji je spojení mezi Bohem a člověkem, tím je člověk inspirovanější, tím více se sám stává tvůrcem a osobností.

Dějiny ale též dokazují, že pokud člověk opouští vztah k Bohu a popírá jeho řád hodnot nebo ho nedbá, vydává se na pospas tomu, co diktuje konzum a jeho povrchní, často i zvrácená móda, která znehodnocuje duši i tělo člověka a zneužívá vzácných darů Božích v propagaci násilí, tělesné požívačnosti a sobecké pýchy. Papež hovoří jasně o kultuře smrti, která nenápadně a nebezpečně ohrožuje lidi dnešního světa.

Církev navzdory těmto jevům je a zůstane nositelkou naděje. Proti kultuře smrti chceme stavět civilizaci lásky, kulturu života a srdce. Svatý Otec upozorňuje na to, že živá a pravdivá víra vždy vytváří pravou kulturu, přináší ovoce Ducha, nesoucí trvalé stopy krásy a řádu. Skutečná víra je vždy tvůrčí a plodná. Tuto sílu může objevit každý člověk a každá rodina.

Jistě se ptáme, o co konkrétně budeme usilovat v tomto roce Desetiletí.

1. Osvojíme si zásady nového vztahu církve ke kultuře současného světa, jak je podává konstituce Radost a naděje a hlavní zásady pro účast křesťana na životě společnosti.

2. Účastníme se klidným, důstojným, avšak rozhodným způsobem zápasu o mravní úroveň naší kultury.

3. V našich rodinách se snažme osvobodit se od závislosti na televizní kultuře, často bezcenné a mnohdy škodlivé, a věnujme více času společným chvílím, kdy si rodiče dovedou s dětmi vyprávět, společně se modlit, zpívat, číst, hrát i pracovat. Snažme se vytvářet společně ze svého domova takové prostředí, aby z něho vyzařoval vkus i osobitost rodiny a také to, že v ní Bůh má první místo.

4. V životě farní rodiny probouzejme společný zájem o kostel, jeho stav, jeho opravy a výzdobu a také o přípravu liturgie, na které se významně podílí i věřící lid; o dobře srozumitelné čtení lektorů, o krásný zpěv z kancionálu a dobrou úroveň chrámových sborů a schol. Ve farním společenství se snažme rozvíjet vlastní osobnost vhodnými tématy pro vzdělání, z nichž právě koncilní dokument Radost a naděje obsahuje základní podněty nového vztahu církve ke kultuře.

5. Budeme se snažit o větší vnímavost vůči duchovnímu umění, jak je nacházíme v minulosti i v současných dílech vynikajících tvůrců. Budeme se snažit reagovat na to, co nás duchovně oslovuje ve sdělovacích prostředcích v úsilí církve o dialog se světem, učít se rozeznávat pravé umění od povrchnosti, vnímat si a vzájemně se upozorňovat na to, co nás může duchovně obohatit. Dědictví po předcích obsahuje mnoho vzácného ovoce, které vzniklo z víry a náboženského chápání života. Na tuto kulturu našich předků máme navázat plody naší vlastní kultury. Ta jednou bude pro naše potomky svědectvím o skutečném stavu a pravdivosti naší víry.

K tomu přijměte požehnání od sboru biskupů.

Pravá tvář lásky!

Jednou po rozhovoru s mladým člověkem o problému dospívání zamyslel jsem se nad tím nejušlechtilejším vztahem člověka k člověku - l á s k o u. Ta je jednou ze základních Božích vlastností, o níž se Bůh s člověkem rozdělil. Právě láskou vtiskl Bůh člověku nejvýraznější svou podobu. Proto každý hledá druhého, aby se s ním rozdělil o své srdce, a tak aniž na to záměrně myslí, napodobuje svého Stvořitele.

Často jsme však svědky toho, že i při dobře zamýšleném prvním kroku mění se projev lásky v její opak - sobectví. Kolik osobních zistných zájmů a i otevřeného násilí dovede se skrýt za tímto nejkrásnějším slovem lásky.

Mít někoho rád, to znamená něco mu dát, ne vzít, zřít se něčeho ve prospěch druhého. A při tom dát

mu ne to, oč nestojím, ale naopak to, co má nějakou hodnotu a čeho si vážím. Není-li tomu tak, pak těžko lze mluvit o nějaké lásce.

Pravá láska je však víc, než pouhý dar, nebo jiná vnější pozornost. Lidské srdce právem touží více po daru nehmotném. Často má z něho větší radost a pocit spokojenosti, než z daru věcného.

Chceme-li najít správný výraz pro lásku a poukázat na její pravou tvář, pozorujme, v čem vidí podstatu lásky dítě. Ne v darech, ani ve hmotném zajištění, jehož si často ani neváží, ale hlavní moment lásky, aniž na to myslí, hledá v jistotě, v bezpečí, v tom, že se nemusí něčeho bát. Totéž platí i ve světě dospělých. Kdo chce mít někoho rád, musí vytvářet okolo něho ovzduší jistoty. Z tohoto pohledu měl by umět říci i mladý muž dříve: "V mé přítomnosti máš jistotu!"

P. PLACID PEKÁREK OFM, Brno

Nabízím ti šperk ...

Nabízím ti šperk, jenž by ti byl ozdobou, kterou by ti lidé záviděli - a ty odmítáš? To jsi ještě tak malý, že nechápeš, přijmeš-li dobrovolné pouta lásky, že to nejsou pouta - a jsou-li to pouta, že to není láska?

Láska - to přece nejsou okovy, za něž by se měl člověk stydět; láska - to je prsten, náramek a náhrdelník, který činí člověka krásným, vznešeným a ušlechtilým.

Proč odmítáš šperk, jež by ti jiní rádi odcizili?

ZDENA BAČOVÁ

MLUVÍŠ K NÁM

ŠUMĚNÍM

STROMŮ,

ZPĚVEM

PTÁKŮ,

SLOVEM

PÍSMÁ.

DEJ, AŽ SMYSL

A RADOST

SVÉHO ŽIVOTA

NAJDEME

V HLEDÁNÍ

TVÉ SPÁSY -

AŽ TĚ

NACHÁZÍME

V PŘÍRODĚ

A JEJÍ KRÁSE,

V TVÉM SLOVĚ,

V TVÉM

MILOSRDENSTVÍ,

V JEŽÍŠI

KRISTU.

Účinek svěcené vody.

Stěžovala si farářka žena na muže, že chodí domů opilý a že ji pak bije. „A co děláte vy?“ táže se farář. „Toť se ví, že nemlčím!“ Farář: „Poradím vám neomylný prostředek. Vezměte si vždy do úst doušek svěcené vody a nechte si v ústech vodu tak dlouho, dokud muž neusne. Uvidíte, že to pomůže!“ Po několika nedělích děkovala žena faráři: „Od té doby, co užívám takto svěcené vody, mne muž již ani jednou neuhodil!“ Farář se usmál: „Tak, teď zkuste mlčet bez svěcené vody!“

Motto: Bůh je naše útočiště, naše síla,
pomoc v soužení vždy velmi osvědčená.
Proto se bát nebudeme, byť se převrátila země
a základy hor se pohnuly v srdci moří....

M. KOCOUREK

Žalm 46

'Sametová revoluce' propukla jak známo 17. listopadu večer, kdy v Praze pochodovali studenti na povolené demonstraci od Albertova na Národní třídu, kde mnohé z nich zmlátili do krve policajti komunistického režimu. Studenti uctívali památku studenta Jana Opletala, jehož střelbou smrtelně zranili němečtí vojáci na demonstraci v Praze u příležitosti 21. výročí založení ČSR. Dobře si vzpomínám na slova jednoho z řečníků studentské demonstrace na Albertově, pana Krásky, který byl v roce 1939 jedním ze studentů, jež Němci odtáhli z pražské demonstrace nejprve k výsledku a pak do koncentračního tábora. Pan Krása řekl studentům na Albertově: "Když nás Němci vezli, říkali jsme si: 'Musíme tvrdě do tvrdého!'". A vy, mladí, musíte také tvrdě do tvrdého!". Tato vlastenecká slova pana Krásky, vyslaná českou redakcí BBC ještě téhož večera, 17. listopadu 1989, byla pravděpodobně u zrodu oné události, které jsme si zvykli říkat sametová revoluce. Moje švagrová, Pražanka, zatelefonovala mojí manželce Alence a jelikož jsem natáhl ucho ke sluchátku vedle ucha manželky, měl jsem možnost slyšet její radostí uplakaný hlas: "Álo, děti nám vydupaly svobodu!" Ano, byly to děti. Osmnáctiletá až třiatřicetiletá mládež. Ti, kteří stáli stranou, jimž se anglicky říká 'old farts', tedy páprdové a ustaraní rodiče, bojí se o svou existenci, kteroužto bázní své děti často kazí do ohybnosti páteře až nemravně, tehdy hráli pouze druhé housle. První housle třímaly a své páteře policajtům na Národní třídě hrdě nastavovaly děti. Nikdo jiný. Doufám, že na to historikové nikdy nezapomenou.

Kdekdo si dal na zdraví revoluce a jejich účastníků doma štamprdlí. Podobně se oslavovalo na Velehradě a v Národním domě ve West End Lane. Nezapně vtípky o tom, že už i východní Němci mají doma nový režim, jen my ne, skončily.

Začaly se rapidně zlepšovat vztahy mezi krajanskou obcí a čs. velvyslanectvím. Brzy byl vyměněn starý komunistický velvyslanec Fiedler a nový velvyslanec, dr. Karel Duda, pozval všechny krajany z Londýna a okolí, jejichž adresy velvyslanectví mělo, na setkání s krajany a sdělil jim: "Tato budova, které jste se po celá léta vyhýbali, vám chce od nynějška sloužit!" Ta slova se mi líbila. Připadala mi upřímně míněná a rozhodně obrážela novou, demokratickou atmosféru ve vlasti.

Brzy po sametové revoluci začali navštěvovat vlast krajane, z nichž mnozí tam nebyli více než čtyřicet let. I otec Lang jel. Původně plánoval návštěvu v roce 1990 kolem sv. Petra a Pavla, kdy je v jeho rodném Rajhradě pout. Chtěl si konečně udělat 'primici', první mši, doma. Ale když přijel do Prahy svatý Otec v dubnu, někdo v Londýně navrhl, aby tam byl také někdo z Londýna. A tak jel otec Lang. Vypravoval mi o tom:

"Má první mše svatá ve vlasti byla u sv. Ignáce, u jezuitů, druhá příští den, to bylo ještě před příjezdem svatého Otce. Kardinál Tomášek mi laskavě dovolil ve svatováclavské kapli, u sv. Víta na Hradě. Tam to je obvyčejně jen s povolením pana arcibiskupa. Sešla se tam hezká skupinka, také velvyslanec britský tam byl".

Když jsem se otce Langa zeptal, na kterou svou návštěvu ve vlasti vzpomíná nejraději, uvedl právě tuto, kdy byl v Praze také svatý Otec. Svou domácí 'primici' sloužil v létě téhož roku, 1990, v chrámu sv. Petra a Pavla v Rajhradě, u příležitosti rajhradské pouti. Přišli na ni jeho bývalí splužáci, příbuzní a přátelé, s nimiž se neviděl přes čtyřicet let. V roce 1991 prezident Havel udělil otci Langovi Masarykův řád v uznání za jeho péči o krajany v exilu. Otec Lang dostal pozvání v polovině října, aby se dostavil na pražský Hrad 28. října k slavnostnímu předání řádu.

Otci Langovi se příliš nechtělo. Původně navrhoval, aby mu byl řád poslán a v Londýně aby mu ho odevzdal čs. velvyslanec. Ale nebylo vyhnutí. Pozvání na Hrad je pozvání na Hrad. Problém byl v tom, že ve druhé polovině října zemřel generál Miroslav Mansfeld, veterán Bitvy o Anglii. A otec Lang slíbil paní Mansfeldové, že jí manžela pohřbí 29. října ve dvě hodiny odpoledne. Řešení našli manželé Mládkovi, kteří se osobně znali s panem prezidentem a záleželo jim na tom, aby se otec Lang na slavnostní předání řádu dostavil. Ještě v neděli 27. října se otec Lang zúčastnil piety u hrobu čs. letců v Brookwoodu, 28. října odletěl do Prahy. Pan Mládek byl nemocný, sám jet nemohl, ale postaral se o to, aby otce Langa odvezl na pražský Hrad jeho šofér ve voze Rolls Royce barvy tmavozelené.

"Jeli jsme s otcem Pazderkou. Hradní stráž nám salutovaly. Také chtěli, abych tam dal britskou vlajku", vypravoval otec Lang. "Pan prezident každého pozdravil, a já jsem mu připomněl londýnskou návštěvu, a že ho všichni pozdravují. Byl u toho také břevnovský opat Anastáz Opasek. Pak jsme měli možnost s panem prezidentem hovořit ve Španělském sále, tam byla recepce. On byl tehdy unaven. Přiletěl z Bratislavy, kde po něm házeli ty vajíčka. On chtěl trochu navázat styk, před 28. říjnem, tak na něho byli tak drzí, chudák. On říkal, že je zvyklý na horší věci, než tohle. Byly to ošklivé věci. Byla to menšina, ale křiklavá menšina".

Československé velvyslanectví v Londýně se začalo zajímat o život krajanské obce nevtíravým, přirozeným způsobem. Krajane byli nejen zváni na různé akce, které velvyslanectví organizovalo. Zástupci velvyslanectví také začali být zváni na schůze českých spolků v Británii, a řada akcí krajanské obce začala být s velvyslanectvím koordinována. Velvyslanectví začalo vydávat skvělý informační bulletin, měsíčník, který krajane se zájmem sledují.

Také česká doplňovací škola v Londýně prošla změnami. Na velvyslanectví totiž působili profesionální učitelé, manželé Matějkovi, kteří se laskavě uvolili věnovat dětem doplňovací školy na Velehradě každou sobotu několik hodin. Rodiče s tím souhlasili a tak česká škola na Velehradě přestala vyučovat: děti chodily do sobotní školy velvyslanectví v západolondýnské čtvrti Hampstead. Ale žel Bohu tato škola postupně zanikla: děti diplomatů měly zájem o výuku v místních anglických školách a také v sobotní škole zájemců ubývalo. Manželé Matějkovi byli odvoláni a v současné době se čeká na nové učitele.

Katolická církev v Rusku

Generální vikář pro katolíky v evropském Rusku otec Antonín Hej uvedl, že katolická církev v Rusku ustavičně roste, že však musí čelit velkým překážkám. Počet farností za rok 1993 stoupl ze 42 na 64 a počet kněží, většinou cizinců, kteří dnes v Rusku působí, za stejné období ze 34 na 58. Činnost církve znesnadňují mnohé věci, mimo jiné také restituce kostelů a budov, zkonfiskovaných v důsledku bolševické revoluce v roce 1917.

Ke kladům lze zařadit katolickou teologickou kolej svatého Tomáše Akvinského v Moskvě, která už má svoje pobočky ve čtyřech dalších ruských městech a celkově v ní studuje 700 kandidátů. Minulý rok byl v Moskvě rovněž otevřen seminář pro přípravu kněží a založena Charita jako sociální a pomocná organizace, jež rozšiřuje síť svých stanic. V ruském jazyce byl vydán světový Katechismus katolické církve a Svatý stolec autorizoval mši svatou v ruštině.

Vztahy s ruskou pravoslavnou církví jsou podle otce Heje bohužel většinou špatné. Představitelé pravoslavné církve stále obviňují katolickou církev z proselytismu a z to-

ho, že je nezákoně přítomna na kanonickém pravoslavném teritoriu, za něž Rusko pokládá. Požadují, aby si arcibiskup Tadeusz Kondrusiewicz přestal osobovat nároky být moskevským arcibiskupem. (Jeho skutečný titul je však apoštolský administrátor pro katolické věřící v evropském Rusku.)

Ve vztazích pravoslavné církve vůči církvi katolické se objevují i nejasné znamení. Patriarcha Alexij II. například nedávno apeloval na posílení pout s druhými křesťanskými církvemi i jinými náboženstvími, přitom však na katolické návrhy společného pastoračního programu s ruskou pravoslavnou církví bohužel neodpověděl. Na druhé straně se vedoucí představitelé pravoslavné a katolické církve spojili s dalšími křesťanskými denominacemi v Rusku a koncem června uspořádali společnou mezinárodní konferenci o míru a předcházení válek. Pozván na ni společně podepsali apoštolský administrátor Tadeusz Kondrusiewicz, smolenský metropolita Kirill, mluvčí ruské pravoslavné církve pro zahraniční vztahy, a Piotr Kononov, hlava ruských evangeliků-baptistů.

(Tablet - mk)

Rozbité srdce.

Vloni na jaře jsem měl nemocnou maminku na zápal plic, a já nevím, co vše jí ještě bylo. Před svátkem matek v květnu jsme se ve škole učili básničky a bohatší chlapeč obhlédali u cukráře srdečka. Těž já jsem vyloučil na mamince korunu "na školní potřeby" a koupil jsem jí krásné čokoládové srdečko. Nebylo sice s nápisem, ale paní cukrářová mi přidala papírek, na němž bylo napsáno: "Mé zlaté mamince!"

Byl jsem radostí celý pryč, jak potěším maminku. Srdečko jsem dal do batohu na záda a utíkal domů. Za městem jel jeden strýček a žebříčkem do lesa, a protože máme skorek, hodinu cesty do školy a rád se vozím, prosil jsem ho, aby mne svezl. Dovolil, já vyskočil na vůz, opřel se rázem zády o žebříky a pěkně jsme si jeli! Brzy jsme byli u naší chaloupky. Já jsem poděkoval za svezení a již jsem byl u maminky. Rozvazuji batoh a hledám to krásné srdce, ale hrozně překvapení — jen pár skořápek a papírový nápis, nic víc. Začal jsem plakat, zrovna řvát, a od maminky bych byl ještě dostal pár pohledků za to, že jsem ji obelhal. Za chvíli potom mne ale těšila, že má radost i z těch skořápek, jen když budu hodný doma i ve škole.

Do večera jsem se uklidnil a přemýšlel o něčem jiném. Druhý den byla neděle. Chodím s maminkou, s mladším Pavlem a Mařenkou na ranní. Tenkrát jsem šel sám. Byl jsem u zpovědi a vel. pán mi říkal, že mohu jít celý týden k sv. přijímání, když nebudu mít těžký hřích, a abych to obětoval za maminku, aby se uzdravila. To byla náhrada za rozbité srdečko. Slíbil jsem to a splnil! Bylo mně to někdy těžko, být až do 4 hodin odpoledne jen o suchém chlebě — domů k obědu nikdy nechodím — ale vydržel jsem to. Bylo to pro maminku. A maminka se za týden uzdravila, takže mohla v neděli jít s námi společně do kostela.

Zádný neví, jakou jsem měl radost, když jsem s maminkou v neděli klečel u sv. přijímání a cestou z kostela jsem se ji přiznal, že jsem ji uzdravil. K. V.

Dům sv. Markéty otevřen v Brně

BRNO (ent): Osmnácti osamělým maminkám s dětmi a čtyřem manželským páram důchodců bude sloužit jako ubytování po dobu nejvýše nutnou věru otevřený Charitní dům sociálního bydlení svaté Markéty v Brně na Štávkově ulici. Při vysvěcení domu brněnský římskokatolický biskup msgr. V. Cikrle popřál jeho obyvatelům a pracovníkům, aby se stal pro všechny opravdovým domovem. Podle vedoucího domu A. Ryšavého rozhoduje o umístění po prošetření skutečností sociální komise Charity Brno-město, maminkám budou k dispozici instruktorky, přes den bude v provozu dětský koutek. Provoz domu hradí především brněnský magistrát, další výdaje budou podle možnosti hradit obyvatelé a brněnská Charita.

Brněnský biskup msgr. Vojtěch Cikrle v rozhovoru s Janem a Miloslavou Defeldovými, kteří patří k prvním obyvatelům Domu sv. Markéty. Foto: LD - IGOR ŠEFR

Pohnuté osudy moravského Edisona

Ve Vsetíně a v okolí by se snad ani nenašel člověk, který by nic nevěděl o Josefu Sousedíkovi. Jeho jméno je spjato s tímto valašským okresním městem asi tak jako Baťovo se Zlínem. Kdo byl Josef Sousedík?

Původně mladý strojní zámečnický, který si otevřel malou dílničku hned po první světové válce. Svou houževnatostí, pilí a hlubokým zájmem o obor se brzy vypracoval na váženého podnikatele a starostu města. Pro své patenty v oboru elektrotechniky si vysloužil přívlastek „moravský Edison.“ Zkonstruoval například motor prvních pražských trolejbusů, elektrické kormidlo pro podunajské lodě a další.

Josef Sousedík nepatřil jenom k lidem úspěšným a schopným, nýbrž také k hluboce soucitným a spravedlivým, což u „mužů štěstěny“ nebývá vždycky samozřejmým jevem. Pokládal za otázku cti, aby jeho zaměstnanci byli dobře placeni a sociálně zabezpečeni. Vynikal také velmi jemným a laskavým jednáním s podřízenými, nikdy nekřičel ani nezvyšoval hlas. V době hospodářské krize nepropouštěl a když už tak musel učinit, postaral se nejprve o ekonomické zajištění rodiny postiženého. Tato šlechta byla motivována jeho hlubokým náboženským cítěním katolíka z beskydských hor.

Jeho křesťanský humanismus ho přivedl za nacistické okupace do odboje. Velel ilegální organizaci o dvou tisících lidech. 15. prosince roku 1944 ho zatklo gestapo a zastřelilo při výslechu.

Skončily tím jeho pozemské osudy? Hluboký omyl! Morální a charakterní lidé bývají pronásledováni i po smrti. Další totalitní

vláda, komunistická, nemohla snést a potřebovat, aby „kapitalista“ a „vykořisťovatel“ žil v podvědomí lidí jako bezmála světec.

Proto jméno Josef Sousedík muselo být vymazáno z regionální historie Vsetínska. Pomsta režimu, když už se nemohla naplnit na mrtvém, musela být uskutečněna na jeho rodině. Rodičům vdovy byl odebrán důchod. Celou rodinu s příbuzenstvem vyloučily úřady ze zásobování potravinovými lístky a po měnové reformě v r. 1953 jí odmítly vyměnit peníze. Příslušníci StB neustále paní s dcerami sužovali domovními prohlídkami a výslechy. Vrcholem bolševického barbarství bylo v r. 1954 násilné exekuční vystěhování. Prováděli je milicionáři — protože dělníci podniku MEZ, kteří většinou Sousedíka znali osobně, se na tomto zvrstvení odmítli podílet. Paní Sousedíková se při akci nervově zhroutila. Dcera Danuše milicio-

nářům vmetla do tváře: „Gestapo nás připravilo o tatínka, vy nás chcete připravit o maminku?“ Začali křičet, že „to si s ní vyřídí.“

A vyřídili. Nesměla studovat na střední škole a nic nepomohl vynikající prospěch. Při výslechu na StB od ní chtěli „doznání“ ke spolupráci s „reakcí“. Když je nedostali do devíti do večera, začali zastrašovat, že prý jim nebude nepříjemné být s mladou dívkou přes noc. Její sestra byla na hodinu propuštěna ze zaměstnání jako „reakční živel“ a téměř rok nemohla najít práci v důsledku špatného kádrového posudku.

Rodina „vykořisťovatele“ Josefa Sousedíka se dočkala morální rehabilitace svého otce v r. 1968, kdy se o něm mohlo kladně psát. Po normalizačním temnu teprve listopad 1989 přinesl definitivní spravedlnost tomuto moravskému Edisonovi, křesťanu a humanistovi. Pozdě, ale přece. Ještě existuje spravedlnost jiná, vyšší, nezávislá na lidských úsudcích.

To vše se zájemci mohou dovédt na výstavě pořádané ke 100. výročí narození a 50. výročí mučednické smrti Josefa Sousedíka, kterou pořádá Městský úřad na Vsetíně ve spolupráci s dalšími organizacemi a rodinou Sousedíkovou ve výstavní síni Městského úřadu Vsetín. Je otevřena od pondělí do pátku od 9 do 16 hodin a potrvá do 16. prosince 1994.

RADOMÍR MALÝ

VZPOMÍNKOVÁ SLAVNOST
15. 12. 1994
u pamětní desky
v budově OÚ ve Vsetíně
17 hodin

VZPOMÍNKOVÝ VEČER
15. 12. 1994
mramorový sál
vsetínského zámku
18 hodin

Tato cottage — chaloupka — kde tyto řádky píši, je moje jakási tajná oáza. Nikdo z mých známých neví, kde se nachází a jaké je tady telefonní číslo. Unikám sem, když potřebuji něco psát, když chci mít klid a přestat mluvit, když se chci pořádně vyspat anebo vůbec alespoň na pár dnů zmírnit své životní tempo.

To zázračné místo se jmenuje SOLVA. Je to vesnice u malého zálivu Atlantického oceánu a je zde se sem z Londýna autem asi šest hodin. Mně to trvá někdy sedm, pokud se zastavím cestou pro benzin a dám si taky oběd. Ale potom zde to blaho, které za tu dlouhou, nudnou cestu stojí!

Když budu vyprávět o Solvě, musím začít od začátku...

Moje anglická přítelkyně, která mi před mnoha lety v Čechách ve Špindlerově Mlýně představila svého známého a mého budoucího anglického manžela, tehdy řekla: „Davide, to je moje přítelkyně Sylva.“ A on se rozzářil a řekl: „Sylva? — Solva!“ — Tehdy jsem to nechápala, ale teď už vím a také se při zmínce o Solvě vždycky rozzářím.

Ta roztomilá bleděružová chaloupka, ve které zůstávám, patří mé dceři Katrině. Proč není moje? To má také svůj důvod. David se sice v Solvě nenarodil, ale všichni jeho předkové — až někdy od roku 800 — pocházejí z tohoto kraje. Také Davidova maminka, drahá Nesta, byla Velšanka. Jen já byla první „černou ovci“, která se přivdala do této ryze velšské Williamsovy rodiny.

David trávil všechny své školní prázdniny zde v Solvě, v domě svého dědečka. Dědeček se jmenoval Samson a podle vyprávění lidí, co

ho znali nebo o něm slyšeli, musel být úplné číslo. Jakmile se vjede do Solvy, hned na té hlavní silnici, sto metrů od moře, stojí jeho bývalý kamenný dům — pořád elegantní, porostlý břečťanem. Je asi z roku 1760 a jmenuje se Taw-yr-allt. Má přilehlé budovy pro kočáry a stodoly — teď je ovšem vše plné aut. Na zahradě si dědeček Samson, známý rebel, postavil svůj malý kostel,

se naivně zeptala: „Dědoušku, říká se, že prý se nemá v neděli ani plést, ani vyšívat — co ty na to říkáš?“ A jak prý očekávala — zaskočený dědeček na to hned zabručel: „Nesmysl, jen si hezky vyšívej a nedej na to, co lidi říkají.“ Tato metoda ji často prý pomohla dělat, co bylo „zakázané“ u dědečka na prázdninách.

Jak tady dědečka Samsona popisují, mohl by si někdo myslet, že byl málem nestvůra, ale opak je pravdou.

Udělal pro kraj mnoho dobrého. Hlavně — mimo to, že i dnes o Vánocích dostávají děti chudých pravidelně úroky z peněz, uložených pro tento účel — zanechal obrovské pozemky National Trustu v roce 1939. Ty dodnes slouží jako Národní park, kde se nesmí nic stavět, a překrásné pobřeží dává možnost procházek, koupání a výletů po nezkaženém kouzelném kraji.

Ta povídání o Samsonovi, která při každé návštěvě v Solvě od starých pamětníků slýchávám, jsou hlavně humorná — a proto ve mně vyvolávají lítost, že už jsem neměla to štěstí ho poznat. Někdy si ale myslím — jen Pán Bůh ví, jak by mne jako Davidovu ženu přivítal: cizinka, herečka, a ještě k tomu katolička...

A tak tedy proto také tato růžová chaloupka, kde je mi tak dobře, patří mé dceři Katrině. Je dcerou Davida Williamse a pravnučka Samsona, ta proto do Solvy už patří. Já jako majitelka bych se asi vystavila nebezpečí, že by mě v noci Samsonův duch chodil strašit!

SYLVA LANGOVÁ — WILLIAMS

MANŽELKA KÁRÁ MUŽE:

„Už to došlo tak daleko, že tě vidím jednou dvakrát do týdne!“

„Vždyť já tebe taky, a přesto ti to nevyčítám...“

Třetí dopis z Londýna CHALOUPKA VE VELŠSKU

vlastně svou metodistickou kapli asi pro šedesát lidí s oltářem, lavičkami i varhany.

Samson byl většinou prý v rozporu s tím, co lidé řekli a stačilo říci „Dobrý den,“ aby hned odpověděl: „A co je na něm dobrého?“ — Neměl také rád auta a sám používal jen kočár nebo rajtoval na koni, a tak kdykoliv kolem něj jel nějaký ten „pokrokář“ — jak říkal — v autě, praskal ho svým jezdeckým bičikem do střechy.

Moje drahá, milá tchyně Nesta mi vykládala, jak musela použít diplomacie, aby něco od něj docílila. A David nám často říkal, že v neděli se v Solvě chodilo třikrát do kostela a nebylo mu dovoleno jít plavat nebo jezdit v zálivu na lodičce. Moje tchyně ráda vyšívala a pletla, ale i to se v neděli nepodporovalo, tak prý jednou, znajíc rebela Samsona,

Novomanželka: „Tak si myslím, žeš už zapomněl, co nám pan farář říkal u oltáře. Láska všechno věří, láska ve všechno doufá, láska všechno svazuje...“

Novomanžel: „Ano, pamatuji si. Ale něříkal nám, že láska všechno jí, co se uvaří“.

ČESKOSLOVENSKÉ LIDOVÉ SDRUŽENÍ V RAKOUSKU

Sekretariát: 1150 Vídeň,
Pelzgasse číslo 17

**ÚŘEDNÍ HODINY V SEKRETA-
RIÁTĚ** každý první čtvrtek v měsíci,
vždy od 18 do 19.30 hodin.

UPOZORŇUJEME na bohatou kni-
hovnu našich a cizích autorů, hlavně ce-
stopisných. – Knihy se půjčují každý
první čtvrtek v měsíci vždy od 18 do
19.30 hodin.

JEDNOTA SV. METODĚJE

Ústředí: Vídeň III., Rennweg číslo 63

MŠE SVATÉ NA OKRESÍCH:

I. A II. ODBOR JSM VÍDEŇ XV.:
Každou neděli a každý svátek v 8 hod.
mše svatá v kostele ve Fünfhausgasse,
Viedeň XV.

KAŽDOU NEDELI se koná v čes-
kém kostele JSM na Rennwegu číslo 63
10 hodin mše svatá s proslovem.

Příležitost ke svaté zpovědi vždy před
každou bohoslužbou.

**MŠE SVATÉ V ČESKÉM JAZYCE
V CHRÁMU PANNY MARIE NA
NÁBŘEŽÍ** se konají každou neděli a
zasvěcený svátek v 8.30 hodin s pro-
mluvou u Otců Redemptoristů Vídeň I.,
Salvatorgasse 12.

**KLEMENS MARIA HOFBAUER-
KLUB** – České katolické společenst-
ví při chrámu Panny Marie na Nábřeží
– založené páterem Josefem Novotným
– 1. okres, Seitzergasse 5, IV.

Otevřeno každý pátek od 19 do
22 hodin. V neděli a zasvěcený sva-
tek od 9.30 do 11 hodin.

OREL VÍDEŇ

JEDNOTA ORLA VÍDEŇ X. Puchs-
baumgasse číslo 39a/4. Ježkova knihov-
na (tamtéž) půjčuje každou první stře-
du v měsíci od 18 do 19 hodin. Též dle
telefonické dohody, číslo telefonu
62 68 204.

JEDNOTA ORLA VÍDEŇ XV. Cvi-
číme každé úterý od 19.30 do 21 ho-
din v Zinkgasse číslo 12, Vídeň XV. Ho-
sté vítání!

BŘEZEN 1995

4.: **REKTO UNIVERSITY KAR-
LOVY** Prof. JUDr. K. MALÝ –
Přednáška T.G.M. ČESKÁ STÁT-
NOST – Slovanská Beseda – 18
hodin – SOBOTA

**DĚKUJEME SRDEČNĚ ZA DARY NA
TISKOVÝ FOND VĚSTNÍKU A PROSÍME O VAŠI
DALŠÍ PŘÍZEŇ A PODPORU.**

Profesor slavistiky na vídeňské univerzitě František Václav Mareš – In memoriam

• A vaše cesta k varhanám a zpěvu?

V Benešově jsem často zpíval v chrámo-
vém sboru a před maminkou jsem vyslovil
velké přání naučit se hrát na varhany.
Zbožná maminka rychle souhlasila a chtěla
napsat tatínkovi do koncentračního tábora,
zda by též souhlasil. Dříve než směla dopis
odeslat, přišel od tatínka vzácný dopis (Ně-
mci jich povolovali tak málo!). Navrhoval
v něm: „... když má František tak dobré
výsledky ve škole, měl by dostat i nějakou
odměnu – třeba by se mohl učit na varha-
ny...“ Tak jsem začal docházet k bene-
šovskému regenschorimu prof. Josefu Ka-
šparovi a učil se se dvěma mladšími kama-
rády harmonii, improvizaci i hře na varha-
ny. Hrál jsem pak v Benešově u Sv. Mi-
kuláše i u Sv. Anny. Po příchodu do Vídně
jsem začal hrát v kostele Panny Marie Am
Gestade české písně při českých mších.
Pak mne požádali, abych tam hrál i při ně-
meckých mších. Teď hraju denně střídavě
ve třech vídeňských kostelích, někdy až
dvánáctkrát v týdnu. Hra na varhany není
pro mne koníčkem, ale životní službou Bo-
hu.

• **Pěstují čeští věřící ve Vídni spole-
čenský život?**

Při kostele Am Gestade existuje klub sv.
Klimenta Marii Hofbauera, kde se čeští vě-
řící scházejí k přednáškám a různým spo-
lečenským akcím. Předsedkyní klubu je
paní Daisy hraběnka Valdštejnová.

Po krátké těžké nemoci zemřel
3. prosince 1994 emeritovaný, do svých
posledních dní však plně vědecky
činný řádný univerzitní profesor ví-
deňského Institutu pro slavistiku. Od-
chod takové osobnosti, známé řadě
nás z přednášek i jako varhaník v ko-
stele Maria a Gestade, zanechává těžko
vyplnitelnou mezeru nejen v od-
borných kruzích vídeňských, ale i
českých, slovanských, ba světových.

V milosti Boží, v daru křesťanské ro-
diny byl od mládí na celý život zakot-
ven bytostně věřící katolík František
Václav. Jeho srdce bylo naplněno čin-
nou láskou k bližnímu, a nebyl to jen
jemu blízcí, kterým v nesnázích vždy,
bez zaváhání a velkoryse pomohl, s
vděčností na jeho pomocnou ruku
vzpomínají řady návštěvníků i emi-
grantů z českých a slovanských tehdy
ještě komunistických zemí. Mezeru po
odchodu velkého a dobrého člověka
nám pomůže zaplnit víra a vědomí, že
jeho dobré dílo je živé.

Univ.-Prof. Dr. Josef Votr

VI. ODBOR JSM XVII. koná ve stře-
du 22. února 1995 v klubovně Rosen-
steingasse 39/I. poschodí členskou schůzi
s filmem ze života menšiny. Začátek v
18 hodin. – Hosté vítáni.

Herausgeber, Verleger (Medieninhaber), Redaktion: Tschechoslowakischer Volks-
vereinigung in Österreich. Verlags- und Herstellungsort: Wien. – Gemeinsame
Adresse: 1150 Wien, Pelzgasse 17. Verlagspostamt 1150 Wien. Mitteilungsblatt
der Tschechoslowakischen Volksvereinigung. ----- PSK-Konto Nr. 7509.267.